ДОСЛІДЖЕННЯ АВТОКОРЕЛЯЦІЙНОЇ І ВЗАЄМНОЮ-КОРЕЛЯЦІЙНОЇ ФУНКЦІЙ ВИПАДКОВИХ СИГНАЛІВ

Мета роботи - ознайомлення з принципами побудови автокорелляціонной і взаємної кореляційної функцій, вивчення та дослідження їх основних параметрів з використанням засобів моделювання і сучасних програмних оболонок.

2.1. Основні теоретичні відомості

Значення автокореляційної функції фізично представляє зв'язок між значенням однієї і тієї ж величини, тобто для конкретних моментів t_k , τ_s , значення $R_{xx}(t,\tau)$ оцінюється друге змішаним центральним моментом 2-х перетинів випадкових процесів $x(t_k), x(t_k+\tau_s)$

$$R_{xx}(t,\tau_s) = \lim_{N \to \infty} \frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^{N} (x_i(t_k) - M_x(t_k)) \cdot (x_i(t_k + \tau_s) - M_x(t_k + \tau_s))$$

для кожного конкретного інтервалу потрібно проходити по всім t_k (перетинах). Центральні значення можна замінити:

Обчислення кореляційної функції $R_{xx}(t,\tau)\,\epsilon$ відносно складним, оскільки необхідно попереднє обчислення математичного очікування M_x для виконання кількісної оцінки, іноді виповнюється ковариационной функцією:

$$C_{xx}(t,\tau) = \lim_{N \to \infty} \frac{1}{N-1} \sum_{i=1}^{N} x_i(t) \cdot x_i(t+\tau)$$

У завданнях управління частіше використовується нормована кореляційна функція:

$$S_{xx}(t,\tau) = \frac{R_{xx}(t,\tau)}{D_x(t)} < 1$$

Дослідження нестандартних випадкових сигналів вимагає значних обсягів пам'яті, тому в більшості наукових досліджень приймається гіпотеза про стаціонарності випадкового сигналу на інтервалі $(t_0 \dots t_1)$.

Кореляційна функція для стаціонарного сигналу:

$$R_{x}(\tau_{s}) = \lim_{N \to 0} \cdot \frac{1}{N-1} \cdot \sum_{i=1}^{N} \left(\underbrace{x_{i}(t_{k}) - M_{x}}_{X(t_{k})} \right) \cdot \left(\underbrace{x_{i}(t_{k} + \tau_{s}) - M_{x}}_{X(t_{s})} \right) =$$

$$= \lim_{N \to 0} \cdot \frac{1}{N-1} \cdot \left(x_{i}(t_{k}) - M_{x} \right) \cdot \left(x_{i}(t_{k} + \tau_{s}) - M_{x} \right)$$

x(t) в межах однієї реалізації показує наскільки швидко змінюється сигнал.

Коваріаційна функція для стаціонарного сигналу:

$$C_{xx}(\tau) = \lim_{N \to 0} \cdot \frac{1}{n-1} \cdot \sum_{k=1}^{n} Lx(t_k) \cdot x(t_k + \tau)$$

показує ступінь зв'язності між значеннями одного і того ж сигналу.

Таким чином для стаціонарних і ергодичні процесів обчислення параметрів сигналів реалізуються шляхом усереднення за часом у межах однієї реалізації.

<u>Статистичне вимірювання зв'язків між двома стаціонарними випадковими</u> процесами

Дуже важливим виявляється не тільки обчислення автокореляційної функції $R_{xx}(\tau)$, але і обчислення взаємної кореляційної функції $R_{xy}(\tau)$ для двох випадкових процесів x(y), y(t), для якої не можна на основі зовнішнього спостереження сказати, чи є залежність між ними. Для розрахунку взаємної кореляційної функції:

$$R_{xy}(\tau) = \lim_{n \to 0} \cdot \frac{1}{n-1} \cdot \sum_{i=1}^{n} \left(\underbrace{x_i(t_k) - M_x}_{X(t_k)} \right) \cdot \left(\underbrace{y(t_k + \tau) - M_y}_{y(t_k - \tau)} \right) =$$

 ${\cal T}$ - випробувальний інтервал, на конкретному значенні якого досліджується взаємний вплив.

2.2. Завдання на лабораторну роботу

Для згенерованого випадкового сигналу з Лабораторної роботи N 1 відповідно до заданого варіантом (Додаток 1) розрахувати його автокореляційної функцію. Згенерувати копію даного сигналу і розрахувати взаімнокорреляціонную функцію для 2-х сигналів. Розробити відповідну програму і вивести отримані значення і графіки відповідних параметрів.

2.3. Зміст звіту.

Звіт по лабораторній роботі повинен містити такі матеріали:

- 1. Титульний лист.
- 2. Основні теоретичні відомості, необхідні для виконання лабораторної роботи.
- 3. Умови завдання для варіанту бригади.
- 4. Лістинг програми із заданими умовами завдання.
- 5. Результати виконання кожної програми.
- 6. Висновки щодо виконання лабораторної роботи.

2.4. Контрольні питання

- 1. Статистичне вимірювання зв'язків між випадковими процесами.
- 2. Автокореляційна функція і її властивості.
- 3. Взаємно-кореляційна функція і її властивості.
- 4. Коваріаційна функція. Особливості її розрахунку в реальному часі.